

2024/1468

24.5.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1468 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 май 2024 година

за изменение на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 по отношение на стандартите за добро земеделско и екологично състояние, схемите за климата, околната среда и хуманното отношение към животните, изменение на стратегическите планове по ОСП, прегледа на стратегическите планове по ОСП и освобождаванията от проверки и санкции

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ са установени правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (наричани по-долу „стратегическите планове по ОСП“) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). В Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ са предвидени правила за финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика (ОСП).
- (2) Въпреки факта, че регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 предоставят значителна гъвкавост на държавите членки и имат потенциала да намалят административната тежест за земеделските стопани, първата година от конкретното прилагане на тези регламенти чрез стратегическите планове по ОСП ясно показва, че са необходими някои ограничени корекции на правната рамка на Съюза за ОСП, за да се гарантира ефективното изпълнение на стратегическите планове по ОСП и да се намали административната тежест, свързана с изпълнението на стратегическите планове по ОСП и с контрола на определени изисквания.
- (3) Освен това земеделските стопани са изправени пред изключително многобройни трудности и несигурност. Последните години по-специално бяха белязани от значителен брой екстремни метеорологични явления, включително суши и наводнения в различни части на Съюза. Тези събития се отразяват на продукцията и приходите, като оказват и значително въздействие върху изпълнението и календара на нормалните агрономични практики. Високите цени на енергията и суровините и несигурността вследствие на агресивната война на Русия срещу Украйна, издръжката на живота, инфлацията, спадът в стойността на производството на зърнени култури през 2023 г. и промяната в международните търговски потоци доведоха до допълнителна несигурност и натиск за земеделските стопани. Едновременното настъпване на тези събития оказва силен натиск върху земеделските стопани като управители на природни ресурси и като икономически субекти да адаптират управлението на своите стопанства и прилагането на агрономичните практики.
- (4) Поради това е необходимо да се преразгледат и опростят някои разпоредби на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116, за да се гарантира, че държавите членки могат по-добре да адаптират своите стратегически планове по ОСП към нуждите на земеделските стопани и да предоставят на последните по-голяма гъвкавост при извършване на селскостопанските дейности, като се имат предвид все по-големите предизвикателства, непредвидимостта на метеорологичните условия и икономическата несигурност.

⁽¹⁾ Все още непубликувано в Официален вестник.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 24 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 13 май 2024 г.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ L 435, 6.12.2021 г., стр. 187, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

- (5) В член 13 от Регламент (ЕС) 2021/2115 от държавите членки се изисква да следят цялата земеделска площ, включително земята, която вече не се използва за целите на производството, да се поддържа в добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС). Държавите членки трябва да определят на национално или на регионално равнище минималните стандарти за земеделските стопани и другите бенефициери за всеки стандарт за ДЗЕС, посочен в приложение III към същия регламент, в съответствие с основната цел на всеки един от тези стандарти, определени в същото приложение. Общите цели за опазване и качество на почвите, преследвана със стандарти 5, 6 и 7 за ДЗЕС, се влияе от много фактори, като например вид почва, избор на култури, климатични и метеорологични условия и предишни и настоящи системи за земеползване и земеделие, например биологично земеделие, което изисква различен подход към определени операции. Опитът показва, че може да възникнат ситуации, при които налагането на определени изисквания, без да се обръща надлежно внимание на тези фактори — например ограничения на обработката на почвата или задължения за засяване през определен период, може да окаже отрицателно въздействие върху определени почви или култури и дори да противоречи на целта за опазване на почвите. Със стандарт 9 за ДЗЕС се налага забрана за промяна на предназначението или разораване на постоянно затревени площи, определени като екологично чувствителни такива в рамките на защитени зони по „Натура 2000“. Опитът обаче показва, че е възможно да възникнат извънредни ситуации, при които такива екологично чувствителни постоянно затревени площи да бъдат увредени, например от диви животни или инвазивни видове, и може да са необходими подходящи мерки за справяне с такива ситуации, включително изключения от забраната за разораване на съответните зони, с цел възстановяване на такива постоянно затревени площи, за да се гарантира, че изискванията на стандарт 9 за ДЗЕС допринасят за защитата на местообитанията и видовете.
- (6) Все по-големият брой екстремни метеорологични явления и случаи на щети по определени като екологично чувствителни постоянно затревени площи поради фактори като диви животни или инвазивни видове увеличават честотата, с която възникват специфични проблеми, пред които са изправени земеделските стопани при прилагането на изискванията на стандарти 5, 6, 7 и 9 за ДЗЕС, с които държавите членки трябва да се справят. Съществува също така опасност тези изисквания да бъдат непропорционални на действителния им принос за постигане на целта за опазване на почвите за стандарти 5, 6 и 7 за ДЗЕС и на целта за защита на местообитанията и видовете за стандарт 9 за ДЗЕС. За да се избегнат подобни ситуации, на държавите членки следва да бъде разрешено да въвеждат специфични освобождавания от изискванията на стандарти 5, 6, 7 и 9 за ДЗЕС, за да се справят с конкретни проблеми при прилагането на тези стандарти за ДЗЕС, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, като видове почви, култури или системи за земеделие или щети върху постоянно затревените площи, дължащи се, *inter alia*, на диви животни или инвазивни видове. Тези освобождавания следва да бъдат ограничени в своя обхват и да не възпрепятстват приноса на тези стандарти за постигане на основните им цели, изброени в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115.
- (7) Метеорологичните условия и произтичащото от тях въздействие върху условията в земеделските райони могат да попречат на земеделските стопани и другите бенефициери да спазват през дадена година изискванията на стандартите за ДЗЕС, например крайни срокове и периоди за извършване на операции. За да се избегне ситуация, при която земеделските стопани, изправени пред такива изисквания, са задължени например да засяват култури до определена дата, въпреки че метеорологичните условия през дадената година не позволяват извършването на необходимите операции или това води до сериозно отрицателно въздействие върху почвата, като например нейното уплътняване, при прилагането на минималните стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115, държавите членки следва да могат да предвиждат временни дерогации от тези изисквания. Обхватът на такива временни дерогации следва да бъде ограничен до земеделските стопани и другите бенефициери или до районите, засегнати от съответните метеорологични условия, и те следва да се прилагат от държавите членки само докато са абсолютно необходими.
- (8) В Регламент (ЕС) 2021/2115 са предвидени редица елементи и инструменти, с чиято помощ държавите членки да постигнат специфичната цел за принос към спирането на загубата на биологично разнообразие и обръщането на тази тенденция, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафтите, посочена в член 6, параграф 1, буква е) от същия регламент. Един от тези елементи е системата от предварителни условия. По-специално стандарт 8 за ДЗЕС, посочен в приложение III към посочения регламент, включва няколко изисквания, включително задължението определен дял от обработваемата земя да бъде заделен за непроизводствени площи и обекти. Основната цел на стандарт 8 за ДЗЕС е поддържането на непроизводствени обекти и площи за подобряване на биологичното разнообразие в земеделското стопанство. Държавите членки могат също така да планират интервенции в подкрепа на тази цел, като например екосхеми, които покриват действията, посочени в член 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115. Опитът показва, че в условията на предизвикателства и несигурност, произтичащи от едновременното настъпване на неблагоприятни събития и икономическа несигурност, е необходимо да се коригира балансът между различните инструменти на политиката, допринасящи за опазването и подобряване на биологичното разнообразие, за да се предостави по-голяма гъвкавост на земеделските стопани да допринесат за постигането на тази цел в зависимост от специфичното положение на техните стопанства и да се предостави по-голяма финансова компенсация за този принос.

- (9) По-конкретно, тъй като задължението за заделяне на дял от обработваемата земя за непроизводствени площи и обекти понастоящем е предвидено по първото изискване на стандарт 8 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, земеделските стопани, кандидатстващи за директни плащания и интервенциите, посочени в членове 70, 71 и 72 от същия регламент, трябва да спазват това изискване, без да получават компенсация за направените разходи или пропуснатите приходи. В някои случаи това може да означава значителна финансова тежест за съответните земеделски стопани и бенефициери, по-специално като се има предвид, че върху обработваемата земя, предназначена за непроизводствени площи или обекти съгласно стандарт 8 за ДЗЕС, не е възможно отглеждането на култури или животни. Като се имат предвид тежестта и последиците за някои земеделски стопани и изключително многобройните трудности и несигурността, пред които те са изправени, необходимостта от непроизводствени площи и обекти върху обработваемата земя ще бъде удовлетворена по-добре чрез инструмент, осигуряващ по-голяма гъвкавост, и което е по-важното, предлагащ стимул, компенсиращ поне част от направените разходи и пропуснатите доходи във връзка с тези непроизводствени площи и обекти. Съответно член 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да бъде изменен, за да се гарантира, че държавите членки предоставят подпомагане за екосхеми, обхващащи върху обработваема земя практики за поддържане на непроизводствени площи, като например земя, оставена под угар, и за създаване на нови особености на ландшафта.
- (10) В същото време системата от предварителните условия, въведена с Регламент (ЕС) 2021/2115, следва да бъде коригирана, като се премахне задължението за заделяне на дял от обработваемата земя за непроизводствени площи и обекти от стандарт 8 за ДЗЕС, посочен в приложение III към същия регламент. Задължението за запазване на особеностите на ландшафта, както и забраната за рязане на живи плетове и дървета през размножителния период и периода на отглеждане на малките при птиците, които понастоящем са част от изискванията на стандарт 8 за ДЗЕС, следва да бъдат запазени като част от системата от предварителните условия, за да се гарантира защитата на съществуващите особености на ландшафта на земеделските райони.
- (11) На държавите членки следва да се предостави допълнителна гъвкавост да изменят стратегическите си планове по ОСП, като същевременно гарантират тяхната стабилност и управляемост, както и административната ефикасност на процеса на изменение. Опитът показва, че удовлетворяването на специфичните изисквания и на ЕФГЗ, и на ЕЗФРСР в едно искане за изменение може да представлява предизвикателство. Същевременно броят на измененията в рамките на календарната година следва да бъде ограничен, за да се гарантира, че земеделските стопани и другите бенефициери разполагат с достатъчно време, за да вземат предвид тези изменения, както и да се ограничи административната тежест върху държавите членки и да се даде възможност на Комисията да оцени съвместимостта на тези изменения с правната рамка на Съюза, установена в регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116, в сроковете, определени в нея. Поради тези причини максималният брой на исканията за изменения на стратегическите планове по ОСП следва да бъде увеличен на две искания за изменения за една календарна година, в допълнение към трите допълнителни искания за изменение на стратегическия план по ОСП, които могат да бъдат подавани в съответствие с член 119, параграф 7 от Регламент (ЕС) 2021/2115.
- (12) В съответствие с член 120 от Регламент (ЕС) 2021/2115 държавите членки са задължени да преценят дали стратегическите им планове по ОСП трябва да бъдат изменени в случай на изменение на законодателните актове, изброени в приложение XIII към посочения регламент, и да уведомят Комисията за такава оценка в рамките на определен срок. Тъй като това задължение се оказва обременяващо за държавите членки, а усилията, които те трябва иначе да инвестират в оценката за оставащата част от програмния период на настоящите стратегически планове по ОСП, следва да бъдат ограничени, това задължение следва да не се прилага за измененията, които влизат в сила след 31 декември 2025 г., на законодателните актове, посочени в приложение XIII.
- (13) Опитът показва, че едновременното настъпване на множество неблагоприятни събития изправя земеделските стопани пред трудности и изисква по-голяма гъвкавост и опростяване на изпълнението на стратегическите планове по ОСП по отношение на някои стандарти за ДЗЕС, изброени в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115.
- (14) Основната цел на стандарт 6 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е опазването на почвите през най-чувствителните периоди посредством изискването за минимална почвена покривка, за да се избегнат голи почви през такива чувствителни периоди. В по-голяма степен, отколкото при други стандарти за ДЗЕС разработването и прилагането на изискванията по стандарт 6 за ДЗЕС са повлияни от широк набор от фактори. Минималната почвена покривка може по-конкретно да бъде осигурена чрез различни средства, които зависят не само от почвените и климатичните условия, но и от фактори като избора на култури и продължителността на вегетационния период през дадена година. Освен това в зависимост по-специално от специфичните почвени и климатични условия може да има различни чувствителни периоди. Също така, когато правят избор по отношение на производство си и в частност вземат решения за засяване, земеделските стопани и другите бенефициери трябва да могат да съвместяват изискванията на стандарт 6 за ДЗЕС с настъпването на непредвидими метеорологични условия. С оглед на тези фактори държавите членки следва да могат да управляват изискванията на стандарт 6 за ДЗЕС по-гъвкаво, отколкото тези при други стандарти за ДЗЕС, и по начин, който гарантира приноса на тези изисквания към постигането на основната цел на този стандарт, като се вземат предвид редица фактори, като например почвено-климатичните условия.

- (15) Поради това на държавите членки следва да бъде разрешено да определят основните елементи на стандарт 6 за ДЗЕС и да ги обобщават в стратегическите планове по ОСП в съответствие с член 109, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/2115. Следователно, Комисията следва да гарантира в съответствие с член 13, параграф 1, член 109, параграф 2 и членове 118 и 119 от посочения регламент, че основните елементи на стандарт 6 за ДЗЕС, определен от държавите членки, като цяло съответства на основната цел на този стандарт за ДЗЕС.
- (16) Основната цел на стандарт 7 за ДЗЕС, посочен в приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115, е да се запази почвеният потенциал. Като се има предвид, че диверсификацията на културите също може да допринесе за запазване на почвения потенциал и същевременно да бъде по-лесна за прилагане от страна на някои земеделски стопани в контекста на многобройните трудности и предизвикателства, пред които понастоящем те са изправени, държавите членки следва да могат да позволят на земеделските стопани да спазват стандарт 7 за ДЗЕС също чрез диверсификация на културите. Поради това следва да се установят минимални изисквания по отношение на диверсификацията на културите.
- (17) Важно е ОСП да продължи да допринася за екологичните цели, определени в член 6, параграф 1, букви г), д), и е) от Регламент (ЕС) 2021/2115, чрез изискванията за предварителните условия. Важно е също така да се гарантира стабилността на тези изисквания като обща база за държавите членки и земеделските стопани. Поради това изискванията за предварителните условия на Регламент (ЕС) 2021/2115 следва да продължат да се прилагат за всички земеделски стопани. Административната тежест, свързана с проверките на тези изисквания за предварителните условия, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2021/2116, обаче може да бъде непропорционално висока за дребните земеделски стопани и националните администрации. Поради това в допълнение към възможностите за гъвкавост по отношение на стандарти 6, 7 и 8 за ДЗЕС следва за дребните земеделски стопани и националните администрации да се облекчи тежестта, свързана с проверките, предвидени в Регламент (ЕС) 2021/2116. Следователно земеделските стопани с максимален размер на стопанството до 10 ha земеделска площ следва да бъдат освободени от проверките на предварителните условия по отношение на законоустановените изисквания за управление съгласно правото на Съюза и доброто селскостопанско и екологично състояние. Тъй като дребните земеделски стопани представляват 65 % от бенефициерите по ОСП, но на тях се падат само около 10 % от общата земеделска площ, това освобождаване би опростило работата на много земеделски стопани и национални администрации, без да се възпрепятства значително приноса на изискванията за предварителните условия за постигането на техните цели.
- (18) Тъй като земеделската площ, управлявана от дребни земеделски стопани, е ограничена и санкциите за дребните земеделски стопани като цяло са ниски, прилагането на санкции би могло да доведе до непропорционална тежест за администрацията на държавите членки. Поради това дребните земеделски стопани, освободени от проверки на предварителните условия, следва също да бъдат освободени от налагането на административни санкции за неспазване на изискванията за предварителните условия.
- (19) За да се избегнат прекомерни административни разходи и тежест във връзка с проверки относно предварителните условия и кръстосаното спазване, бенефициерите, които получават плащания на площ както по стратегически план по ОСП съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115, така и по програма за развитие на селските райони, изпълнявана съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁵⁾ до 31 декември 2025 г., и които поради това са подложени на проверки на предварителните условия съгласно Регламент (ЕС) 2021/2116, следва да бъдат освободени от проверки за кръстосано спазване и от прилагане на санкциите съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾.
- (20) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно преодоляване на изключително многобройните трудности и несигурност, пред които са изправени земеделските стопани, като преразглеждат и опростяват някои разпоредби на регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (21) Поради това регламенти (ЕС) 2021/2115 и (ЕС) 2021/2116 следва да бъдат съответно изменени.

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/1306/oj>).

- (22) За да се гарантира безпроблемното изпълнение на мерките, установени в настоящия регламент по отношение на стандарти 6, 7 и 8 за ДЗЕС, посочени в приложение III от Регламент (ЕС) 2021/2115, е необходимо да се предвидят преходни разпоредби по отношение на измененията на стратегическите планове по ОСП, подавани от държавите членки за одобрение от Комисията съгласно член 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 през 2024 г., и по отношение на последиците от тези изменения през 2024 г., преди тези изменения да бъдат одобрени от Комисията.
- (23) Поради необходимостта да се предостави на земеделските стопани по-голяма гъвкавост да извършват селскостопанските си дейности, като се вземат предвид нарастващите предизвикателства, непредвидимостта на метеорологичните условия и икономическата несигурност, пред които са изправени, както и спешната необходимост от справяне с последиците от тези изключително многобройни трудности и несигурност, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (24) За да се гарантира безпроблемното изпълнение на предвидените мерки и по спешност с оглед на належащата необходимост да се обърне внимание на изключително многобройните трудности и несигурността, с които се сблъскват земеделските стопани, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- (25) За да се избегне непропорционална административна тежест за дребните земеделски стопани и за националните органи, освобождаването от санкции за неспазване на изискванията за предварителните условия и освобождаването от санкции, свързани с неспазване на изискванията за кръстосано спазване, следва да се прилагат с обратен ефект по отношение на референтната 2024 година.
- (26) Като се има предвид, че референтната 2024 година започва на 1 януари 2024 г., мерките, установени в настоящия регламент по отношение на стандарти 6, 7 и 8 за ДЗЕС, посочени в приложение III от Регламент (ЕС) 2021/2115, следва вече да се прилагат за референтна 2024 година, за да се даде възможност на държавите членки да прилагат тези мерки, считано от посочената референтна година.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/2115

Регламент (ЕС) 2021/2115 се изменя, както следва:

1) Член 4 се изменя, както следва:

а) в параграф 3 буква а) се заменя със следното:

„а) „обработваема земя“ означава земя, обработвана за отглеждане на култури, или площ на разположение за отглеждане на култури, но оставена под угар; освен това, докато трае задължението, това означава земя, обработвана за отглеждане на култури, или площи на разположение за отглеждане на култури, но под угар, които земя и площи са били оставени под угар в съответствие с член 31 или член 70 от настоящия регламент, или в съответствие с членове 22, 23 или 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета ⁽¹⁾*, или в съответствие с член 39 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽²⁾*, или в съответствие с член 28 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾*.

⁽¹⁾* Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) и за изменение и отмяна на някои регламенти (ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj>).

⁽²⁾* Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj>).

⁽³⁾* Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).“;

б) в параграф 4, първа алинея буква б) се заменя със следното:

„б) всякакъв вид площ в стопанството, която е:

- i) заета от особености на ландшафта, подлежащи на задължението за запазване съгласно стандарт 8 за ДЗЕС от приложение III; или
- ii) определена или поддържана в резултат на екосхема по смисъла на член 31 за времетраенето на съответното задължение на земеделския стопанин.

Ако държавите членки решат, „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ може да включва други особености на ландшафта, при условие че те не са преобладаващи и не възпрепятстват значително извършването на селскостопанската дейност поради заеманата от тях площ от земеделския парцел. При прилагането на посочения принцип държавите членки могат да определят максимален дял от земеделския парцел, който да включва тези други особености на ландшафта.

Що се отнася до постоянно затревени площи с разпръснати особености на ландшафта, неотговарящи на условията за подпомагане, държавите членки могат да решат да приложат фиксирани коефициенти за намаление с цел определяне на площта, за която се счита, че отговаря на условията за подпомагане;“

2) Член 13 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавя следната алинея:

„При определянето на стандарти 5, 6, 7 или 9 за ДЗЕС, изброени в приложение III, държавите членки могат да предвидят специфични освобождавания от изискванията на тези стандарти. Тези освобождавания се основават на обективни и недискриминационни критерии, като например култури, видове почви и системи за земеделие, или щети по постоянно затревени площи, дължащи се, *inter alia*, на диви животни или инвазивни видове, и са ограничени, що се отнася до площта, която може да обхващат. Специфичните освобождавания се предвиждат само когато и доколкото са необходими за решаване на специфични проблеми при прилагането на тези стандарти и не възпрепятстват в значителна степен приноса на всеки от тези стандарти за постигането на техните основни цели, изброени в приложение III.“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. При прилагането на минималните стандарти, определени в съответствие с параграфи 1 и 2, държавите членки могат да разрешават временни дерогации от изисквания като срокове и периоди, определени в тези стандарти, в случай на метеорологични условия, които не позволяват на земеделските стопани и другите бенефициери да изпълнят тези изисквания през дадена година. Обхватът на тези временни дерогации е ограничен до земеделските стопани и другите бенефициери или до районите, засегнати от метеорологичните условия, и те се прилагат само докато са абсолютно необходими.“

3) В член 31 се вмъква следният параграф:

„1а. Като част от екосхемите, посочени в параграф 1, държавите членки предвиждат и предоставят подпомагане за една или повече схеми, обхващащи върху обработваема земя практики за поддържане на непроизводствени площи, като например земя, оставена под угар, и за създаване на нови особености на ландшафта. Тези схеми са доброволни за активните земеделски стопани и групите активни земеделски стопани.“

4) В член 119, параграф 7, първата алинея се заменя със следното:

„Искане за изменение на стратегическия план по ОСП може да се подава два пъти на календарна година с възможните изключения, предвидени в настоящия регламент или определени от Комисията в съответствие с член 122. Освен това в рамките на периода на стратегическия план по ОСП може да бъдат подавани още три допълнителни искания за изменение на стратегическия план по ОСП. Настоящият параграф не се прилага за искания за изменения с цел подаване на липсващите характеристики съгласно член 118, параграф 5.“

5) В член 120 се добавя следният параграф:

„Първа алинея от настоящия член не се прилага за измененията, които влизат в сила след 31 декември 2025 г., на законодателните актове, посочени в приложение XIII.“

б) Приложение III се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Изменения на Регламент (ЕС) 2021/2116

Регламент (ЕС) 2021/2116 се изменя, както следва:

1) Член 83 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Земеделските стопани с максимален размер на стопанствата, който не надвишава 10 ha земеделска площ, декларирана в съответствие с член 69, параграф 1, се освобождават от проверки по системата, създадена в съответствие с параграф 1 от настоящия член.“

б) в параграф 6, буква е) се заличава;

2) В член 84 се добавя следният параграф:

„4. Земеделските стопани с максимален размер на стопанствата, който не надвишава 10 ha земеделска площ, декларирана в съответствие с член 69, параграф 1, се освобождават от санкциите, посочени в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член и в член 85;“

3) В член 104, параграф 1, втора алинея, буква а) точка iv) се заменя със следното:

„iv) по отношение на ЕЗФРСР във връзка с разходите, направени от бенефициерите, и плащанията, извършени от разплащателната агенция в рамките на изпълнението на програмите за развитие на селските райони съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013, с изключение на членове 96 и 97 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, що се отнася до бенефициерите, които са обект на системата за контрол, посочена в член 83 от настоящия регламент;“

Член 3

Преходни разпоредби

1. Чрез дерогация от член 119, параграф 8, трета алинея от Регламент (ЕС) 2021/2115 датата, от която пораждат действие измененията на стратегическите планове по ОСП, свързани с промените на стандарти 6, 7 и 8 за ДЗЕС, определени в приложението към настоящия регламент, представени от държавите членки на Комисията за одобрение съгласно член 119, параграф 2 от същия регламент по отношение на референтната 2024 година, не подлежи на одобрение от Комисията.

2. Чрез дерогация от член 119, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2021/2115 държавите членки могат да решат за референтната 2024 година, че измененията на стратегическите планове по ОСП, свързани с промените на стандарти 6, 7 и 8 за ДЗЕС, определени в приложението към настоящия регламент, имат правно действие, преди да бъдат одобрени от Комисията. По отношение на стандарт 8 за ДЗЕС, държавите членки могат да вземат такова решение само ако за референтната 2024 година прилагат схема, обхващаща върху обработваема земя практики за поддръжане на непроизводствени площи, като например земя, оставена под угар, или за създаване на нови особености на ландшафта, както е посочено в член 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

При вземането на решението, посочено в първа алинея, държавите членки гарантират, че се спазват общите принципи на правото на Съюза, по-специално принципите за правна сигурност, за недискриминация и за защитата на оправданите правни очаквания на земеделските стопани и другите бенефициери, и че се взема предвид необходимостта земеделските стопани и другите бенефициери да разполагат с достатъчно време, за да се съобразят с измененията.

Член 4

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2, точки 2 и 3, и приложението се прилагат от референтната 2024 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

H. LANBIB

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение III към Регламент (ЕС) 2021/2115 се изменя както следва:

1) Вписването за ДЗЕС 6 се заменя със следното:

„ДЗЕС 6	Минимална почвена покривка, за да се избегне гола почва в най-чувствителните периоди, съгласно определеното от държавите членки (*).	Защита на почвите в най-чувствителните периоди
---------	--	--

(*). Държавите членки могат да вземат предвид по-специално краткия вегетационен период, дължащ се на продължителността и тежестта на зимния период в съответните региони.“

2) Вписването за ДЗЕС 7 се заменя със следното:

„ДЗЕС 7	Сеитбооборотът върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода. Държавите членки могат допълнително да решат да позволят на земеделските стопани и други бенефициери да изпълнят този стандарт чрез диверсификация на културите (*).	Опазване на почвения потенциал
---------	--	--------------------------------

(*). Сеитбооборотът се състои в смяна на културата на равнище парцел (освен при многогодишни култури, треви и други тревни фуражи и земя, оставена под угар), включително подходящо управляваните вторични култури. Въз основа на разнообразието от земеделски методи и агроклиматични условия държавите членки могат да разрешат в съответните региони други практики за подобряване на сеитбооборота с бобови култури или диверсификация на културите, които имат за цел подобряване и запазване на почвения потенциал в съответствие с целите на настоящия стандарт за ДЗЕС. При определянето на изискванията за диверсификация на културите държавите членки спазват следните минимални изисквания:

- когато размерът на обработваемата земя в дадено стопанство е между 10 и 30 ha, диверсификацията на културите се състои в засяване на обработваемата земя в стопанството с поне две различни култури на обработваемата земя; основната култура не може да превишава 75 % от обработваемата земя;
 - когато размерът на обработваемата земя в дадено стопанство е повече от 30 ha, диверсификацията на културите се състои в засяването на обработваема земя в стопанството с поне три различни култури. Основната култура не може да заема повече от 75 % от обработваемата земя, а двете основни култури не могат да обхващат заедно повече от 95 % от обработваемата земя.
- Държавите членки могат да освобождават от задълженията по този стандарт стопанствата:
- в които повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производство на треви или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, засята е с бобови култури или съчетава тези употреби;
 - в които повече от 75 % от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, използва се за производството на треви или други тревни фуражи или за производството на култури под вода през значителна част от годината или от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; или
 - с площ на обработваемата земя до 10 ha.

Държавите членки могат да въвеждат горна граница на площта, покрита с една култура, с цел предотвратяване на големи площи с монокултури.

За земеделските стопани, сертифицирани в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/848, се счита, че отговарят на настоящия стандарт за ДЗЕС.“

3) Вписването за ДЗЕС 8 се заменя със следното:

„ДЗЕС 8	<ul style="list-style-type: none"> — Запазване на особеностите на ландшафта — Забрана за рязане на живи плетове и дървета през размножителния период и периода на отглеждане на малките при птиците — Прилагане, като възможност, на мерки за недопускане на инвазивни растителни видове 	Поддържане на непроизводствени обекти за подобряване на биологичното разнообразие в земеделското стопанство“
---------	---	--